64th Kerala School Kalolsavam, January 14 to 18, 2026, Thrissur

Item Code: 954 Participant Code: 078

विषय - सा मातुः चरणाम्बुजयोः एव मनः अर्पितवती

पुनर्मिलनम्

हिमालय पर्वतस्य समीपे वर्तमान कश्चन ग्रामः। प्रभाते एव मन्दिरात् आगतम् घण्टानादं, मन्त्रध्वनिं निशम्य उत्तिष्ठती भवती रजनी। मन्दम् मन्दम् सा गृहात् बहिः आगतम्। तदा गृहस्य समीपतः गृहात् एका स्त्री प्रभातभोजनम् पानीयम् च रजनीम् दत्तवती। तत्तः सा स्वस्य पञ्चवर्षस्य पुत्र्याः साकं गृहं गतवती। एतद् दृष्ट्वा रजन्याः वदने मन्दहासः आगतम्। क्षणमात्रे तस्य प्रसन्न वदने एकं अव्यक्त वेदना प्रकटम् अभवत्।

एतत्सर्वं दूरात् एव पश्यती आसीत् रमा। सा - "रजनी, त्वं तत्र किं कुर्वन्ति? अत्र आगच्छतु। वयं विहारार्थं गच्छामः।" इति तं आह्वयति। तदा रजनी स्वस्य दुःखम् ~~[illegible]~~ त्यक्त्वा रमायाः समीपे गच्छति। "अहं तु प्रभातभोजनं स्वीकर्तुं अगच्छत। अधुना वयं गच्छामः।" इति वक्त्वा सा प्रभातभोजनम् पाकशालायां नेष्यति।

(Note: This page will be scanned to publish the article in schoolwiki. So, Write neatly. Don't fold paper. Don't write overleaf).

64-ാമത് കേരള സ്കൂൾ കലോത്സവം, തൃശ്ശൂർ
തിയ്യതി....................
പ്രോഗ്രാം കമ്മിറ്റി

रमा रजनी च बाल्यकालात एव मित्राणि आसन् । रमा स्वसख्याः दुःखस्य हेतुः जानाति। तत कारणात् एव सा यदि दुःखी भवति तदा तम इतरकार्ये व्यस्तं कर्तुं प्रयत्नम करोति।

रमा रजनी च गवेषण कार्ये तत्परः आस्ति। तत कारणात एव ते एतद ग्रामे आगतौ स्थः। ~~आस्ति~~। अत्र विभिन्नः, नूतन सस्यानां अध्ययनं कर्तुं ते आगतः। देहली विश्वविद्यालयस्य अभिमान ताराः भवन्ति रजनी रम्या च।

"अत्र सर्वं शान्तम सुन्दरं च आस्ति। किन्तु मम हृदयः व्याकुलः आस्ति। अस्माकं गवेषण कार्यः अपि समाप्तः। तथापि मम जीवने किञ्चित अपि सन्तोषः एव नास्ति।" इति रजनी अवदत्।

तदा रमा - "। चिन्ता मा कुरु, त्वं श्वः स्वस्य मातुः गृहं गच्छ" इति अवदत्। "तत एव मम समस्या भवति। अहं तत्र गन्तुं सर्वथा न इच्छति। दशवर्षात पूर्वं, यदा अहं द्वादशवर्षस्य बालिका आसीत्, तदा सा माम त्यक्त्वा अगच्छत। अधुना अहं केन कारणात् तस्याः गृहं गन्तव्यम?" इति रजनी प्रश्नाति। तदा रमा "त्वं तत्र गच्छतु, सर्वं

64-ാമത് കേരള സ്കൂൾ കലോത്സവം 2026 ജനുവരി 14 - 18 - തൃശ്ശൂർ
64-ാമത് കേരള സ്കൂൾ കലോത്സവം, തൃശ്ശൂർ ★ പ്രോഗ്രാം കമ്മിറ്റി ★
തിരുത്തി......................

प्रश्नानां समदानं तव कृते लभन्ति" इति तं शान्तं कृतम्।

द्वाविंशति वर्षात पूर्वम् ..... शत्रौ भयङ्करः वृष्टिः आसीत। तत समये रजनी जनिमलभत। तस्य अविभक्त कुटुम्बः आसीत। गृहे एकः अपि बालः न आसीत। सर्व बालिकाः एव आसीत। साम्प्रदायिक कुटुम्बः आसीत। तत कारणात एव ते एकं बालकस्य प्रतीक्षा कुर्वन आसीत। किन्तु तद्दिने रजनी जन्मं प्राप्तम्। तदा तस्य माता तथा तं गृहात एव गमनार्थं कुटुम्बस्य जनाः कथयन्ति। तदा तस्य पिता तं देहली नगरे नेष्यत। द्वादशवर्षानन्तरं अपघाते तस्य पिता दिवंगतः अभवत। तदा तस्य माता तं आश्रमे त्यक्त्वा अगच्छत। यदा-यदा अवश्यकता वर्तते तदा-तदा माता तं धनम् प्रेषयत। तथापि सा मातृवात्सल्यस्य अभावेन संकटम् अनुभवत। अधुनापि माता कुत्र आसीत इति सा न जानाति। अद्य माता देहल्याः गृहे आगच्छति इति रमा कथितम्। तत कारणात सा तत्र गमिष्यति।

"पुत्री... रजनी... प्रयाणम कथं आसीत? त्वं कथं आस्ति?" इति प्रश्ननां वृष्टिः ऽाव माता अकरोत। रजनी स्वस्य शिरं उत्थाय मातयाः वदनम सूक्ष्मतया पश्यति। मातयाः नेत्रे अश्रुः..... वदने मन्दहासं आसीत। बहुवर्षणां नन्तरं स्वपुत्री दृष्ट्वा सा बहु सन्तुष्टवती आसीत। तथापि रजनी- "अहं निद्रां कर्तुं इच्छामि" इति वक्त्वा स्वकक्षायां गतवती। पुत्र्याः ऽातद स्वभावं दृष्ट्वा मातायाः हृदयः दुःखात छिद्रः अभवत।

"द्वादशवर्षात पूर्वं अहं पुत्रीं त्यक्त्वा अगच्छत। तत तं ऽाबं रीत्या कृतम। हे भगवान.. सा मम साकं सम्भाषणं कर्तुं ऽाव न इच्छाति। अधुना अहं किं करोमि?" इति माता चिन्तां करोति।

गृहे कक्षायां रजनी निद्रां न करोति। "मम स्वप्नः आसीत उत्तम रीत्या पठनं कृत्वा स्व धनात ऽाकं विद्यालयं आरम्भ करणीयं तत्र मम सदृशा छात्रान उत्तम शिक्षणं प्रदायनीयम। माता ऽातत्सर्वं विषयं आजीवनं मम साकं भविष्यामि इति मया वचनमपि दत्तम। किन्तु....." ऽावं रीत्या चिन्तनं कृत्वा सा अपि रोदनं आरभत।

पञ्चदिनानि अतीतानि । तथापि रजनी एकवारं अपि
मातुः साकं शान्तरीत्या सम्भाषणं नाकरोत् ।
अद्य रजन्याः जन्मदिनः अस्ति । तथा अधुना एव
विश्वविद्यालयात् तम गवेषणस्य प्रशस्तिः अपि
प्रदाति इति सा बहुसन्तोषेण आसीत् । माता
अधुना आगत्य माम् आलिङ्ग्य जनुमदिनस्य
शुभकामनानि वदति इति सा अचिन्तयत् । तदा
अहं तां क्षमापणं करोमि इति मनसि चिन्तयति ।
किन्तु तत्र तथा किमपि न अभवत् । तस्य
मित्राः अपि शुभकामनानि न अवदत् । दुःखितः
सा विश्वविद्यालयं आगतम् । तत्र समारम्भस्य
तथारि उत्तमा रीत्या चलन आसीत् । सर्वे जनाः
एकं महान् व्यक्त्याः आगमनस्य प्रतीक्षायां
आसीत् । तदा एकः कारयानं आगतम् । तस्मात्
बहिः आगतम व्यक्तिं दृष्ट्वा रजनी आश्चर्येण
तत्र स्तम्भीभूतः अभवत् । कार्यक्रमः आरभत ।
पुरस्कार कार्यक्रमः अपि आरभत । रजन्याः कृते
पुरस्कार प्रदानात् पूर्वं, आगतम महोदया भाषणं
आरभत ।

"अहं अधुना एकं महान् व्यक्तिः अस्मि

इति भवान सर्वे चिन्तयति । अहं एकं जनसेवकी, समाजसुधारकी इति प्रसिद्ध: अस्मि । किन्तु अहं एकं उत्तम माता भवितुं योग्य: न अस्मि। अहं वचनं दत्वा तत् पूर्णं न कृतं इति मम पुत्री चिन्तयति। यदा मम पति: मृतिं प्राप्तम तदा अहं मानसिकरीत्या क्षीण: अभवत्। तद मम पुत्रीं, तस्य जीवनं ~~न बाधे~~ बाधयति इति चिन्त्या अहं तं दूरी कृतम। अद्य तस्य जन्मदिनं भवति। अस्मिन अवसरे समये अहं यत किमपि कृतम तत मम पुत्र्या: कृते एव। अधुना अस्माकं स्वप्न विद्यालयस्य उद्घाटनं अपि भवति। तत मम पुत्र्या: हस्तेन भविष्यति चेत अहं सन्तुष्ट: भविष्यामि। किन्तु सा मम साकं सम्भाषणं एव न करोति। पुत्री माम क्षम्यताम्। अधुना अहं एवं रीत्या तस्य कृते प्रशस्ति: प्रदातुं योग्य: अस्मि वा इति संशय: अस्ति।" इति वक्तुं अवदत । तत श्रुत्वा रजनी ~~...~~ दु:खितम अभवत । प्रशस्तीं स्वीकृत्य सा स्वस्य मूकतायाः कृते क्षमां अयाचत। विद्यालयस्य उद्घाटनं सायह्ने आसीत । तत्कृत्वा सा मातु: चरणाम्बु-जयो: एव मन: अर्पितवती।